

NEODVISNI SINDIKATI SLOVENIJE

Trstenjakova 9, p.p.22, 2250 Ptuj

Ptuj, 12.05.2015

Kabinetu
Predsednika Vlade Republike Slovenije
Gregorčičeva 20-25
1000 Ljubljana

Udtujeno blago

Pozivamo vas kot predsednika Vlade RS, da Vlada poda v preklic potrjen sklep Vlade s strani DZ RS na 39. Izredni seji z dne 21.06.2013, ki se je glasil: **»Predlog sklepa o soglasju k odtujitvi naložb Republike Slovenije, Kapitalske družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d. d., Slovenske odškodninske družbe, d. d., Modre zavarovalnice, d. d., DSU, družbe za svetovanje in upravljanje, d. o. o., in Posebne družbe za podjetniško svetovanje, d. d.«**

Ne glede, da je naveden sklep potrjeval DZ RS v drugi sestavi se gre za iste državne organe in je sprejeta odgovornost posledično tudi vaša, razen, če potrjen sklep ne prekličete. Javno mnenje nasprotuje razprodaji, še posebej pa dejstvo, da se je odločitev in njena izpeljava sprejela brezglavo in v nasprotju z lastno **Strategijo upravljanja kapitalskih naložb** ((Predlog za obravnavo na Vladi Republike Slovenije z dne 24. 2. 2015), ki natančno določa, da brez demokratičnega postopka izbire podjetij in soglasja javnosti, se le teh ne more odtujevati in sicer na 7. strani (stran 3. in 4. tega dopisa), ki govori:

“Ključno pri presoji za ohranjanje lastniškega deleža države v podjetjih v skladu z navedenimi nacionalnimi prioritetami je, da so bile prioritete oblikovane pregledno in v skladu z javnim interesom ter da so bile sprejete na demokratičen in reprezentativen način”.

Noben element vaše lastne strategije in priporočil OECD ni bil upoštevan od tega in še več. Ne samo, da ni bilo nobene demokratične javne razprave, zadeve so se izvajale za zaprtimi vrati, tako rekoč tajno in tako zaposleni kot javnost in stroka ni imela možnosti sodelovanja kaj šele, da bi jim dokumenti kot je NRP (Nacionalni reformni program) 2015/2016, PS (Pakt - program stabilnosti) in drugi vzporedni dokumenti bili ustrezno dostopni.

Tako dobimo občutek, da ste poslali v Bruselj ugledne dokumente o tem kako potekajo postopki, vendar se doma dela popolnoma drugače, mimo lastnih obvez, pravil in predvolilnih obljub, zaradi katerih ste postali Vlada, na neposredno škodo državljanov pod izgovorom, da smo nekomu nekež obljubili. Ne vemo kdo je komu in kaj obljubil v našem imenu. Zato želimo izvedeti kdo in kaj je v ozadju. Vi to zagotovo veste in je čas, da to sporočite javnosti.

Podjetje ŽITO je kupila hrvaška država in javni pokojninski sklad od naše države in našega javnega pokojninskega sklada. Razumno opravičilo bomo verjetno težko našli.

Zaposleni v Cinkarni želijo delež podjetja zase na osnovi: **minulega dela, 26., 67., 68. in 69. člena Ustave RS**. Kako naj pridejo do svoje lastnine ob dejstvu, da se vse dogaja mimo njih in

vse kar jim je omogočeno je le to, da napišejo svoje želje bodočemu kupcu, kot, da bi bili posli s tujci že v naprej dogovorjeni in so razpisi le farsa.

67. člen (lastnina)

Zakon določa način pridobivanja in uživanja lastnine tako, da je zagotovljena njena gospodarska, socialna in ekološka funkcija.

Zakon določa način in pogoje dedovanja.

68. člen (lastninska pravica tujcev)

Tujci lahko pridobijo lastninsko pravico na nepremičninah pod pogoji, ki jih določa zakon ali mednarodna pogodba, ki jo ratificira državni zbor.

69. člen (razlastitev)

Lastninska pravica na nepremičnini se lahko v javno korist odvzame ali omeji proti nadomestilu v naravi ali proti odškodnini pod pogoji, ki jih določa zakon.

26. člen (pravica do povračila škode)

Vsakdo ima pravico do povračila škode, ki mu jo v zvezi z opravljanjem službe ali kakšne druge dejavnosti državnega organa, organa lokalne skupnosti ali nosilca javnih pooblastil s svojim protipravnim ravnanjem stori oseba ali organ, ki tako službo ali dejavnost opravlja.

Oškodovanec ima pravico, da v skladu z zakonom zahteva povračilo tudi neposredno od tistega, ki mu je škodo povzročil.

Kot ste bili verjetno že seznanjeni ob prodaji dobičkonosne Cinkarne tujcem pade vsaj 500 in še 500 delovnih mest vezanih na Cinkarno, kar znese, da je ogroženih 1000 družin s 4000 člani ob tem, da se zaposlenim ne dovoli so lastništvo na osnovi pred lastniške pravice, ki bi rešilo in ohranilo sedanje ugodno stanje.

Ne rabim vam opisovati, da zaradi nepotrebne izgube delovnih mest trpi neposredno 500 in posredno 1000 družin zaradi samo enega podjetja, koliko je neprespanih noči, zagrenjenih življenj in izgubljene mladosti otrok, ker je nekdo nekemu nekaj obljubil in to kar je naše in bit naše prihodnosti.

Mi nismo nikomur nič obljubili in se ne bomo pustili opehariti. Razvoj dogodkov na nam dokazuje žalost, da nam ostane samo upor. Spomnite se, da smo vam mi dali volilne glasove.

Še enkrat s spoštovanjem in vero, da obstaja razum na vaši strani vas, lepo pozdravljamo!

Predsednik predsedstva NSS:

Rastko Plohl

V vednost:

- Javnost
- Poslanske skupine DZ RS

1.2.1 UTEMELJENOST IN DELEŽ DRŽAVNEGA LASTNIŠTVA V OECD DRŽAVAH

Trajna (popolna ali delna) kapitalska udeležba države v posameznih podjetjih je v skladu s prakso OECD držav utemeljena s posebno vlogo in pomenom, ki ju imajo posamezni sektorji in posamezna podjetja za dolgoročni gospodarski razvoj države. Kapitalska udeležba države pri tem odločilno vpliva na to, da je delovanje podjetja, vsaj v določenem oziru, drugačno od zasebnih podjetij v enakih okoliščinah. Podjetje v delni ali popolni državni lasti ni zavezano k zgolj kratkoročni maksimizaciji dobička, pač pa se pričakuje, da bo v zasledovanju pregledno in demokratično opredeljenih širših družbenih ciljev poslovalo v skladu z višjimi standardi korporativne družbene odgovornosti. Vendar pa slednje ne more in ne sme biti opravičilo za pretirano odstopanje od učinkovitega in ekonomičnega poslovanja.

V državah OECD je državno lastništvo v podjetjih utemeljeno v naslednjih primerih:

- **Naravni monopol.** Državno lastništvo v učinkovito upravljanem podjetju je ekonomsko upravičeno v nekaterih sektorjih, kjer bi stroški regulacije presegali koristi od povečane učinkovitosti privatiziranega podjetja. Predvsem v naravnih monopolih želijo države obdržati večinski lastniški delež.

- **Prvotni operater.** Kljub uvedbi konkurence je v nekaterih, predvsem omrežnih sektorjih državno lastništvo upravičeno v podjetjih, ki opravljajo ključne javne storitve (gospodarske javne službe), kot so javni potniški promet, poštna storitve, vzdrževanje infrastrukture itd.

- **Nepopolne pogodbe.** Kadar izvajanja javnih služb, ki imajo pomembne eksternalije, zaradi negotovih dogodkov ali hitro spremenljivega okolja ni mogoče dovolj natančno vnaprej opredeliti, da bi jih bilo mogoče pogodbeno prenesti na zasebnega ponudnika. Nekateri

[Predlog 24.2.2015](#)

7/158

države s tem argumentom vzdržujejo javni nadzor nad strateško pomembnimi letališči in letalskimi družbami.

- **Industrijska politika in razvojne strategije.** Države lahko eksternalije, ki jih zagotavljajo posamezna podjetja, uporabijo kot pomemben instrument industrijske in razvojne politike. Pri tem je uporaba državnega lastništva kot instrumenta vladne politike lahko defenzivne ali proaktivne narave:

- **Defenzivne prakse.** Države lahko ohranjajo državno lastništvo v nekaterih podjetjih zaradi ciljev vzdrževanja višje ravni zaposlenosti, zaradi ohranjanja razvojnih in vodstvenih funkcij v domači državi ali zasledovanja drugih ciljev, kot je lažje stabiliziranje poslovnih ciklov. Skupni razlog je v korigiranju tržnih nepopolnosti, ki bi se zgodile v primeru povsem zasebnega lastništva.

○ **Proaktivne strategije.** Nekatera podjetja s svojo dejavnostjo ustvarjajo ključne učinke, ki so pomembne za hitrejši, uravnotežen in trajnostni gospodarski razvoj. Državno lastništvo v takšnih podjetjih zagotavlja možnost enakega dostopa do storitev vsem subjektom na trgu. Gre predvsem za naložbe na področjih, kjer se pričakuje dolgoročne ekonomije obsega, za naložbe v ključno infrastrukturo, ki je pomembna za razvoj podjetij v ostalih sektorjih, za naložbe, ki spodbujajo ustvarjanje in prenos znanja v druge sektorje in ki imajo pomembne tehnološke spilloverje. Ob teh formalnih razlogih pa mnoge države uporabljajo tudi specifične argumente za državno lastništvo nad nekaterimi podjetji, kot so strateška narava posameznega sektorja (kmetijstvo, gozdarstvo, ladjedelništvo, proizvodnja nuklearne energije itd.) ali strateška narava specifičnega podjetja (ohranjanje blagovne znamke, ohranjanje naravne in kulturne dediščine itd.) ali ki so kako drugače simbolno pomembna za samobitnost naroda.

Ključno pri presoji za ohranjanje lastniškega deleža države v podjetjih v skladu z navedenimi nacionalnimi prioritetami je, da so bile prioritete oblikovane pregledno in v skladu z javnim interesom ter da so bile sprejete na demokratičen in reprezentativen način. Države OECD se med seboj razlikujejo glede filozofije nujnosti/potrebnosti državnega lastništva in posledično kapitalske udeležbe v podjetjih. Na eni skrajnosti so države, ki presojujejo potrebnost državne lastniške udeležbe z vprašanjem, ali bi lahko neke proizvode in storitve zagotavljala zasebna podjetja ali ne (Izrael). Sledijo države, ki lastniško vlogo države utemeljujejo na tem, ali je javni interes v neki dejavnosti mogoče zagotavljati z učinkovito regulacijo med konkurenčnimi zasebnimi podjetji ali ne (Nova Zelandija). Pri tem so v državnem lastništvu predvsem podjetja, katerih dejavnost v pomembnem delu temelji na naravnem ali pravnem monopolu. Na Nizozemskem je lastniška vloga države utemeljena predvsem s strateškimi sektorskimi prioritetami in je večinoma vezana na infrastrukturne dejavnosti, pri čemer so mnoga državna podjetja nastala kot posledica funkcionalne ločitve podjetij na infrastrukturni del in operaterja. Na drugi strani spektra so države, ki potrebnost državnega lastništva utemeljujejo s splošnim javnim interesom, z izvajanjem vladnih politik ali upravljanjem z naravnimi in pravnimi monopoli (Madžarska). Na skrajnem robu med OECD državami glede filozofije o potrebnosti državnega lastništva pa je Norveška, kjer je normalno, da država skupaj z zasebnimi lastniki usklajeno upravlja s posameznimi podjetji oziroma kjer je zaradi učinkovitosti institucionalne ureditve upravljanja s kapitalskimi naložbami država percipirana kot enako učinkovit lastnik kot zasebni lastniki. Kot dodatni argument za državno lastništvo pa v številnih primerih uporabljajo argument odprave tržnih nepravilnosti, potrebo po nadzoru nad prihodki od naravnih virov oziroma potrebo po ohranitvi nekaterih ključnih podjetij v norveških rokah.